

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/109/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214222034
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2214222034.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, Paríž, Francúzsko, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpený advokátom: JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: M. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. X/XX, G., o zaplatenie 6.344,08 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10C/474/2015-77 zo dňa 26. marca 2018, v časti, v ktorej súd žalobu zamietol (vo výroku II. okrem uplatneného a nepriznaného úroku vo výške 12,59 % ročne zo sumy 3.696,97 eura od 03.04.2014 do zaplatenia a úroku vo výške 17,88 % ročne zo sumy 1.617,26 eura od 17.06.2014 do zaplatenia) a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (vo výroku II. a IV.), takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej, zamietajúcej časti okrem uplatneného a nepriznaného úroku vo výške 12,59 % ročne zo sumy 3.696,97 eura od 03.04.2014 do zaplatenia a úroku vo výške 17,88 % ročne zo sumy 1.617,26 eura od 17.06.2014 do zaplatenia a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania r u š í a vec mu v zrušenej časti v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výkonom I. žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 4.456,48 eura s 8,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.729,30 eura od 03.04.2014 do zaplatenia, s 8,15 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.234,61 eura od 17.06.2014 do zaplatenia a s 5,15 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 492,57 eura od 03.07.2014 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku; výkonom II. súd vo zvyšku žalobu zamietol; výkonom III. a IV. priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 16,78 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Súd po citovaní § 3 ods. 1, § 39, § 40 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 ods. 1, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 1 ods. 1, 2, § 2 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 1 ods. 1, § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 a o zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch rozsudok vecne odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že strany sporu dňa 14.08.2012 uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako aj zmluvu o revolvingovom úvere a vydaní kreditnej karty (čl. 11) a dňa 22.09.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere (čl. 23). Na základe týchto úverových zmlúv právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver v celkovej výške 8.300,58 eura (5.000 + 2.761,42 + 539,16). Žalovaný na základe týchto zmlúv zaplatil žalobcovi celkom sumu vo výške 3.704,69 eura (2.270,70 + 1.387,56 + 46,43). Z predložených zmlúv súd zistil, že v zmluvách nie je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplatením zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák.

č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Nakoľko zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 rovnakého zákona. Preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny vo výške 4.456,48 eura so zákonným úrokom z omeškania, ako rozdielu medzi poskytnutou sumou žalovanému a vrátenou sumou žalovaným. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Keďže v danom prípade súd zistil, že žalobca mal úspech 58,39 %, neúspech 41,61 %, pomer jeho úspechu a neúspechu je 16,78 %.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca v časti, v ktorej súd žalobu zamietol v rozsahu sumy 1.887,60 eura, v ktorom bola žaloba zamietnutá okrem uplatneného úroku z dlžnej úverovej istiny vo výške 12,59 % ročne zo sumy 3.696,97 eura od 03.04.2014 do zaplatenia a úroku z dlžnej úverovej istiny vo výške 17,88 % ročne zo sumy 1.617,26 eura od 17.06.2014 do zaplatenia, v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

4. V časti I. žaloby sa žalobca domáhal uplatneného nároku titulom neuhradených záväzkov žalovaného z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 14.08.2012. Na základe tejto úverovej zmluvy poskytol Cetelem (právny predchodca žalobcu) žalovanému klasický spotrebiteľský úver vo výške 5.000 eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami a to formou 48 mesačných splátok vo výške 142,43 eura so splatnosťou prvej splátky 15.09.2012. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradil žalovaný žalobcovi do dnešného dňa len časť dlžnej sumy, a to sumu vo výške 2.270,70 eura. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného Cetelem vyhlásil dňa 02.04.2014 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam predstavoval dlh žalovaného voči žalobcovi ku dňu zúčtovania do právneho vymáhania na základe úverovej zmluvy zo dňa 14.08.2012 sumu v celkovej výške 3.952,95 eura, ktorá pozostávala z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny vo výške 3.696,97 eura, z titulu dlžných úrokov z úveru vo výške 149,14 eura, z titulu dlžného poisťného vo výške 73,04 eura, z titulu dlžných nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 33,80 eura. Žalobcom uvádzaná výška dlžnej sumy plne korešponduje so zostatkom na úverovom účte žalovaného podľa predloženého výpisu z úverového účtu žalovaného. Okrem toho sa žalobca domáhal zaplatenia úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 12,59 % ročne zo sumy 3.696,97 eura od 03.04.2014 do zaplatenia a úrokov z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 3.919,15 eura od 03.04.2014 do zaplatenia (žalobca si neuplatňoval úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky).

5. V časti II. žaloby sa žalobca domáhal uplatneného nároku titulom neuhradených záväzkov žalovaného z uzavretej zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty zo dňa 14.08.2012 (časť 2. úverovej zmluvy zo dňa 14.08.2012). Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanému revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000 eura. Žalovaný takto po dobu trvania úverového vzťahu vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 2.761,42 eura. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradil žalovaný žalobcovi do dňa podania návrhu na začatie konania len časť dlžnej sumy, a to sumu vo výške 1.387,56 eura. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 16.06.2014 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam predstavoval dlh žalovaného voči žalobcovi ku dňu zúčtovania do právneho vymáhania na základe časti 2. úverovej zmluvy zo dňa 14.08.2012 sumu v celkovej výške 1.846,29 eura, ktorá pozostávala zo sumy 1.617,26 eura z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; zo sumy 164,80 eura z titulu dlžných úrokov z úveru; zo sumy 29,33 eura z titulu dlžného poisťného z úveru a zo sumy 34,90 eura z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Žalobcom uvádzaná výška dlžnej sumy plne korešponduje so zostatkom na úverovom účte žalovaného podľa predloženého výpisu z úverového účtu žalovaného. Okrem toho sa žalobca domáhal zaplatenia úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 17,88 % ročne zo sumy 1.617,26 eura od 17.06.2014 až do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 1.811,39 eura od 17.06.2014 až do zaplatenia (žalobca si neuplatňoval úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky).

6. V časti III. žaloby sa žalobca domáhal uplatneného nároku titulom neuhradených záväzkov žalovaného z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.09.2013. Na základe tejto úverovej zmluvy zo dňa 22.09.2013 poskytol Cetelem žalovanému viazaný spotrebiteľský úver vo výške 539,16 eura na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve. Žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami a to formou 12 mesačných splátok vo výške 46,43 eura so splatnosťou prvej splátky 15.10.2013. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradil žalovaný žalobcovi do dnešného dňa len časť dlžnej sumy, a to sumu vo výške 46,43 eura. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 02.07.2014 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedenému predstavoval dlh žalovaného voči žalobcovi ku dňu zúčtovania do právneho vymáhania na základe úverovej zmluvy zo dňa 22.09.2013 sumu v celkovej výške 544,84 eura, ktorá pozostávala zo sumy 497,23 eura z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny, zo sumy 9 eur z titulu dlžného poistného z úveru a zo sumy 34,90 eura z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Žalobcom uvádzaná výška dlžnej sumy plne korešponduje so zostatkom na úverovom účte žalovaného podľa predloženého výpisu z úverového účtu žalovaného. Okrem toho sa žalobca domáhal zaplata úrokov z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 506,23 Eur od 03.07.2014 do zaplata (žalobca si neuplatňoval úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky).

7. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 14.08.2012, zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty zo dňa 14.08.2012 a zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.09.2013 neobsahujú podstatné náležitosti poukazujúce na § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Z tohto dôvodu považoval súd poskytnuté spotrebiteľské úvery za bezúročné a bez poplatkov.

8. S takýmto posúdením veci žalobca nesúhlasí. V úverových zmluvách sa nachádza údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V bode 1.1. časti 1. úverovej zmluvy zo dňa 14.08.2012 je uvedená výška splátky 142,43 eura, počet splátok 48 a termín splatnosti k 15. dňu v mesiaci. V bode 1.1. časti 2. úverovej zmluvy zo dňa 14.08.2012 je uvedená výška splátky 5 % z dlžnej sumy zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300 eur a že je splatná 10. deň v mesiaci. Výšku povinnej mesačnej splátky vypočítanú podľa úverovej zmluvy oznamoval žalobca vo výpise z úverového účtu v závislosti od aktuálne vyčerpaných peňažných prostriedkov a teda, že žalovaný mal presnú vedomosť, aká je jej aktuálna výška. Predmetom zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty je poskytnutie revolvingového úveru, žalobca poskytuje žalovanému určitý úverový rámec, z ktorého môže žalovaný čerpať podľa svojho uváženia peňažné prostriedky maximálne do výšky poskytnutého úverového rámca, pričom záleží výlučne na vôli žalovaného, či, kedy a koľko peňažných prostriedkov z poskytnutého úverového rámca vyčerpá. V bode 1.1. časti 1. úverovej zmluvy zo dňa 22.09.2013 je uvedená výška splátky 46,43 eura, počet splátok 12 a termín splatnosti k 15. dňu v mesiaci.

9. Podľa bodov 2.1. časti 3. úverovej zmluvy zo dňa 14.08.2012 a 22.09.2013 sa žalovaný zaviazal riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok, ak sa s Cetelem nedohodol inak. Cetelem splátku použije na úhradu splatných záväzkov klienta. Pri výpočte úrokov z úveru vychádza Cetelem z roku s 365 dňami (v prípade prestupného roku s 366 dňami) a zo skutočného počtu dní. Žalobca v súlade s vyššie uvedenými zmluvnými ustanoveniami započítaval platby žalovaného na úhradu dlžného poistenia, na úhradu dlžných úrokov a napokon na úhradu príslušnej časti úverovej istiny. Vzhľadom k tomu, že súčasťou mesačných splátok bola istina, úroky a poistenie, pričom táto skutočnosť vyplýva aj z predložených plánov amortizácie, splátkových kalendárov, žalobca nesúhlasí s názorom súdu o absencii uvedeného údaju na zmluve.

10. Žalobca súčasne poukazuje na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 zo dňa 09.11.2016, ktorým Súdny dvor rozhodol tak, že článok 10 ods. 2 písm. h) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Žalobca zároveň upriamuje pozornosť súdu aj na uznesenie NS SR, 3Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018, v ktorom je konštatované, že eurokonformným výkladom

predmetného ustanovenia zák. č. 129/2010 Z.z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zák. č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“ alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.

11. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti a vrátil mu vec na ďalšie konanie a zároveň si uplatnil náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozhodnutiu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

13. Predmetom sporu bol nárok žalobcu na zaplatenie 6.344,08 eura s príslušenstvom bližšie špecifikovaným v žalobe uplatnený z troch zmlúv, zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 14.08.2012, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 5.000 eur, žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami a to formou 48 mesačných splátok vo výške 142,43 eura a žalovaný žalobcovi do podania žaloby vrátil 2.270,70 eura. V rovnaký deň bola medzi stranami sporu uzavretá aj zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úverový rámec do výšky 5.000 eur. Žalovaný vyčerpal z poskytnutého úverového rámca 2.761,42 eura a vrátil žalobcovi do dňa podania žaloby 1.387,56 eura. zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.09.2013. V poradí treťou zmluvou bola medzi stranami sporu uzavretá zmluva dňa 22.09.2013, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 539,16 eura na financovanie kúpy spotrebného tovaru. Žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami a to formou 12 mesačných splátok vo výške 46,43 eura a vrátil 46,43 eura. Žalovaný prestal úvery splácať riadne a včas, preto žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úverov 02.04.2014 na základe v poradí prvej zmluvy, 16.05.2014 druhej zmluvy a 02.07.2014 v poradí tretej zmluvy.

14. Súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobcu v časti o zaplatenie 4.456,48 eura so zákonným úrokom s omeškania, pretože mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žalovaný z poskytnutých úverov vrátil 3.704,69 eura vo zvyšnej časti uplatnených úrokov súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol, pretože dospel k záveru, že zmluvy o úveroch neobsahovali podstatnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, rozčlenenie splátky na istinu, na úroky a iné poplatky a preto sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. Žalobca v odvolaní poukazoval na rozhodovaciu prax NS SR a jeho právne závery vyjadrené po vydaní rozsudku Európskeho súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Bíróovej. NS SR konštatoval, že predmetné ustanovenie sa má interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba konkrétnej anuitnej splátky, neustanovuje sa týmto povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne a postačovalo uvedenie frekvencie splátok.

16. Je pravdou, že do vydania uznesenia NS SR z 22.02.2018 č.k. 3Cdo 146/2017 odvolací súd prezentoval vo svojich rozhodnutiach právny názor, ktorý uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozsudku v súvislosti s výkladom § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z.. Bolo však nevyhnutné, v záujme právnej istoty prispôbiť sa rozhodovacej praxi prevažujúcej časti senátov NS SR, ktorí prezentujú odlišný výklad uvedeného ustanovenia zákona tak, ako ho uvádza žalobca vo svojom odvolaní.

17. NS SR v rozsudku z 10.11.2016 sp. zn. 3Cdo 174/2016 vyslovil, že aj v rozhodovacej praxi senátov najvyššieho súdu môže byť niekedy riešenie interpretačných a aplikačných problémov (odstraňovanie nejednotností) spojené s procesom postupného zjednocovania názorov, v počiatočných fázach ktorého nie je vylúčená možnosť výskytu rozhodnutí spočívajúcich na odlišných alebo až protichodných názoroch. Právny poriadok Slovenskej republiky predvída možnosť existencie rozdielných právnych názorov súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach a upravuje procedúru, prostriedky a nástroje, ktoré majú zabezpečiť koherentnosť judikatúry. Tento mechanizmus spočíva najmä v inštitúte zverejňovania súdnych rozhodnutí zásadného významu najvyšším súdom a v inštitúte prijímania stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov plénom najvyššieho súdu alebo príslušným kolégium najvyššieho súdu.

18. V záujme zjednotenia rozhodovacej praxe súdov v danej veci odvolací súd akceptoval právny názor žalobcu vyjadrený v odvolaní, že nebol správny názor súdu prvej inštancie, že zmluva neobsahovala náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. a rozpis splátky nebol potrebný na časť istiny, úrokov a poplatkov, preto v súvislosti s týmto argumentom následne nebolo možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

19. Je nevyhnutné tiež uviesť, že zmluva zo dňa 14.08.2012 o revolvingovom úvere a vydaní platobnej karty (žalobcom uplatnený v poradí druhý nárok) bola uzatváraná podľa § 10 zákona č. 129/2010 Z.z. upravujúci zmluvy o spotrebiteľských úveroch formou povoleného prečerpania a v § 10 ods. 1, ktorý stanovuje podstatné náležitosti takejto zmluvy nie je odkaz na § 9 ods. 2 písm. k), čiže takáto zmluva nemusela (ani nemohla) obsahovať vytykanú náležitosť rozpis splátky na istinu, úroky a poplatky a súdom ustálený záver bol v tejto časti uplatneného nároku nesprávny.

20. Medzi stranami sporu nie je ale sporné, že nárok žalobcu vznikol zo spotrebiteľského právneho vzťahu, žalovaný vystupoval pri uzatváraní zmluvy ako spotrebiteľ, je slabšou stranou v spore a súd je oprávnený a povinný mu poskytnúť ochranu v súlade s § 290 a nasledujúcimi CSP a okrem iného môže súd vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 295 CSP).

21. Podľa § 7 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ďalej len ZoSÚ (účinný v čase uzavretia zmluvy) veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

22. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

23. Podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

24. Podľa čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

25. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27.03.2014, LCL Le Crédit Lyonnais proti Fesihovi Kalhanovi, C-565/12 uviedol, že najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veriteľa

neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity spotrebiteľa a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov, ktorí sa takého správania dopustia. Vzhľadom na dôležitosť tohto cieľa, ktorým je zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľov pred nezodpovedným uzatváraním zmlúv o úvere, ktoré prekračujú ich finančné možnosti a mohli by viesť k ich platobnej neschopnosti, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, body 52 a 53).

26. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od žalobcu ako veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezaväzuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

27. Žalobca doposiaľ nešpecifikoval, v čom spočíval jeho prístup postupovať s odbornou starostlivosťou, aké všetky informácie týkajúce sa schopnosti žalovaného splácať úver zisťoval a ako informácie vyhodnocoval, keď mu v podstate poskytoval tak vysoký úver spolu vo výške asi 10.500 eur (§ 7 sa vzťahuje aj na úvery formou prečerpania). Ako už bolo vyššie uvedené, v súvislosti so skúmaním bonity žalovaného žalobca k žalobe nepriložil žiadne dôkazy.

28. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov, v záujme zachovania práva účastníkov konania na riadny dvojnásťročný proces so všetkými jeho atribútmi (zahŕňajúci vykonávanie základného dokazovania, právo strán sporu vyjadrovať sa k vykonávanému dokazovaniu, dostatočné právne posúdenie veci a vypracovanie rozhodnutia s odôvodnením zodpovedajúcim úprave v § 220 ods. 2 CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu i zákona, vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne posúdiť nárok žalobcu uplatňovaný žalobou v súlade s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu, t. j. súd prvej inštancie bude pokračovať v dokazovaní a napríklad môže vyzvať žalobcu, aby preukázal, akým spôsobom zisťoval a posudzoval bonitu žalovaného pred poskytnutím tak vysokého úveru. Žalobca by mal tiež vysvetliť, z akého dôvodu poskytoval žalovanému v poradí tretí úver, keď žalovaný prvé dva úvery

riadne nesplácal. Podľa výsledkov vykonaného dokazovania súd vyhodnotí, či pri činnosti žalobcu ako veriteľa v danej (ne)došlo k hrubému porušeniu jeho povinnosti pri overovaní bonity žalovaného ako spotrebiteľa. Povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o výdavkoch a celkovej sociálno-ekonomickej situácii žalovaného v rozpore s odbornou starostlivosťou je možné považovať za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ v spojení s § 11 ods. 2 druhá veta ZoSÚ, v dôsledku čoho sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. V prípade, ak súd dospeje k záveru, že žalobca hrubo porušil svoje povinnosti, opätovne môže žalobcovi priznať len istinu poskytnutého úveru, pretože úver bude považovať za bezpoplatkový a bezúročný. Ak dospeje k záveru, že žalobca neporušil svoje povinnosti pri skúmaní bonity žalovaného, bude zisťovať a posudzovať, či zmluvy o poskytnutí úverov obsahujú ostatné náležitosti v súlade s právnymi predpismi. Súd je rovnako z úradnej povinnosti povinný zisťovať, či zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 52 a nasledujúcich OZ (hlavne podľa § 53 OZ).

30. Z doposiaľ vykonaného dokazovania podľa názoru odvolacieho súdu nevyplývajú závery, ktoré v rozsudku uvádza súd prvej inštancie. Žalobca žalovanému poskytol spolu 8.300,58 eura (5.000 + 2.761,42 + 539,16) a žalovaný vrátil z poskytnutej sumy 3.704,69 eura (2.270,70 eura + 1.387,56 eura + 46,43 eura). Rozdiel týchto súm predstavuje čiastku 4.595,89 eura a nie 4.456,48 eura ako to uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení a výroku rozsudku.

31. V prípade, ak žalobca neunesie dôkazné bremeno v niektorom z dôvodov, pre ktorý je možné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, nemôže byť v spore úspešný v časti uplatnených úrokov a poplatkov. Súd prvej inštancie už nebude rozhodovať o uplatnenom nároku žalobcu na zaplatenie úroku 12,59 % ročne zo sumy 3.696,97 eura od 03.04.2014 do zaplatenia ani o uplatnenom úroku 17,88 % ročne zo sumy 1.617,26 eura od 17.06.2014 do zaplatenia (o úrokoch po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úverov), pretože v tejto časti zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť, keďže žalobca vyslovene uviedol, že v tejto časti odvolanie nepodáva. Po vykonanom dokazovaní súd vo veci opätovne rozhodne a rozhodnutie v súlade s § 220 ods. 2 a 3 CSP odôvodní.

32. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

33. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).